

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 בדבר מתן

פטור מאישור הסדר כובל

להסכם בין יורופ אסיסטנס (ישראל) בע"מ לבין פמי פרימיום בע"מ

1. פתח דבר

ביום 17 בדצמבר הונחה על שולחני בקשה למתן פטור להסדר בין יורופ אסיסטנס (ישראל) בע"מ (להלן: "יורופ"), לבין פמי פרימיום בע"מ (להלן: "פמי"). הסדר זה נלווה לעסקת מיזוג במסגרתה רכשה פמי את כלל פעילותה של יורופ כעסק חי, לרבות המוניטין, ההתקשרויות והרכוש הקבוע (להלן: "המיזוג"). תוכנו של ההסדר הכובל נשוא בקשת הפטור הינו תניית אי-תחרות. עיקרה של תניית אי-תחרות בהתחייבות יורופ ובעלי מניותיה, מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "מגדל") ו – Europ Assistance holdings S.A., שלא להתחרות ו/או להקים עסק מתחרה ו/או לעסוק, במישרין או בעקיפין, באספקת השירותים בהם עוסקת יורופ נכון למועד השלמת המכירה (להלן: "מועד ההשלמה"), וזאת למשך חמש שנים לאחר מועד ההשלמה. החלטתי זו עניינה בקשת הפטור להסדר כובל זה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. בשל הנימוקים שיפורטו להלן מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

2. ההסדר הכובל

2.1 הצדדים ועסקת המיזוג

יורופ הינה חברה פרטית, בבעלות מגדל (50%) – Europ Assistance holdings S.A. (50%). יורופ עוסקת באספקה של מגוון שירותים בתחום האסיסטנס (להלן: "שירותי אסיסטנס"), ובכלל זה: סיוע לרכב, אינסטלציה לדירות, תיקון מכשירי חשמל ומחשבים ואסיסטנס רפואי (ביקור רופא בבית המבוטח, ייעוץ רפואי מקצועי, תיאומים בטיפול רפואי לטובת מבוטחי שירות נסיעות לחו"ל).

פמי הינה חברה פרטית, בבעלות פמי שירותי רפואה בע"מ השייכת לקבוצת דוידוף בע"מ, הפעילה בתחום סוכנויות ביטוח. פמי עוסקת במתן שירותי אסיסטנס רפואי, לרבות שירותי ביקור רופא בבית המבוטח, בדיקות מעבדה בבית המבוטח, ייעוץ רפואי מקצועי, בקרה רפואית, ניהול תביעות ותיאומים בטיפול רפואי לטובת מבוטחי שירות נסיעות לחו"ל.

במסגרת עסקת מיזוג, רכשת פמי את כל פעילותה של יורופ כעסק חי, ובכלל זה ההסכמים הקיימים (על הזכויות והחובות שבהם), לקוחות, עובדים, מוניטין (לרבות מותג וידע עסקי וניהולי), רכוש קבוע (ציוד, תוכנה, מיטלטלין ומוקד טלפוני), וכן יתרות זכות. בדיקת המיזוג העלתה, כי אין בו כדי להקים חשש תחרותי.

2.2 הכבילה הנילוית – תניית אי תחרות

במסגרת הסכם המיזוג הסכימו הצדדים, כי החל ממועד ההשלמה ובמשך 5 שנים ממועד זה, יורופ (המוכרת) לא תתחרה בפמי (הרוכשת), במישרין או בעקיפין, וזאת בארבעה אופנים:

(א) לא תתחרה ו/או תקים עסק מתחרה ו/או תעסוק בתחום אספקת השירותים שבו עוסקת יורופ נכון למועד ההשלמה;

(ב) לא תחזיק, למעלה מ- 5% ממניות ו/או מזכויות חברה או גוף העוסק בישראל בתחום אספקת השירותים שבו עוסקת יורופ נכון למועד ההשלמה;

(ג) לא תעשה בישראל שימוש בשם "יורופ אסיסטנס" ולא תעניק רישיון לעשות בו שימוש;

(ד) לא תשדל כל עובד, ספק או לקוח של פמי להפסיק, לצמצם או לשנות את התקשרותו איתה.

בנוסף, הצדדים הסכימו כי יורופ תתחייב לגרום לכך כי בעלי המניות שלה, מגדל ו – Europ Assistance holdings S.A., לא יקימו, יחזיקו או יעסקו בעסק מתחרה בישראל בתחום אספקת השירותים, וזאת במשך חמש שנים ממועד ההשלמה. בהקשר זה צוין בהסכם המיזוג, כי התחייבות אישית של בעלי המניות של יורופ בעניין זה תינתן במועד ההשלמה.

3. השפעת ההסדר על התחרות

להתחייבות לאי תחרות מצד מוכר כלפי קונה, כאשר הראשון מוכר במסגרת עסקת המיזוג את כל פעילותו, לרבות המוניטין שלו, עשויות להיות הצדקות בהיבט העסקי. זאת, כבר מן הטעם, כי הקונה מבקש להבטיח את נכונותו להשקיע בעסק הנרכש במסגרת המיזוג ממיטב הונו ומרצו. מטעם זה נוהגת רשות ההגבלים העסקיים לשקול בחיוב מתן פטור לכבילת אי תחרות בנסיבות אלה, וזאת כאשר עסקת המיזוג נבחנה ואושרה על-ידי הממונה, וניכר כי הצורך בכבילת אי התחרות נובע מעצם העסקה או חיוני לביצועה, ובכפוף למכלול נסיבות העניין¹.

אף התחייבותו של מוכר לגרום לכך כי בעלי המניות שלו יתחייבו לתניית אי-תחרות כלפי הקונה, ובהתאם לכך – התחייבות בעלי המניות, עשויות להיות מוצדקות בנסיבות העניין, מקום בו נמצא צידוק לתניית אי תחרות של המוכר כלפי הקונה. שכן, ללא התחייבות בעלי המניות של המוכר שלא להתחרות בקונה עלולה התחייבות המוכר לאי תחרות להתרוקן מכל תוכן.

מטרתה של תניית אי תחרות במסגרת מיזוג להבטיח את ערכן הכלכלי של הזכויות הנרכשות. ברי כי גם תחרות שמקורה בבעלי המניות של המוכר עלולה לגרום מערכה הכלכלי של הפעילות הנמכרת. התחייבות יורופ (המוכרת) בשם הגורמים הקשורים בה בקשרי בעלות נחוצה אפוא למיצוי ערכה הכלכלי של הפעילות הנמכרת ומטרתה למנוע את עקיפת התחייבותה שלה לאי-תחרות. צעד זה נראה בעיני סביר בנסיבות העניין, וצפוי שלא תהיה לו משמעות כלכלית כלשהי, לאור זהות התמריצים הכלכליים הקיימת ממילא בין החברה המוכרת לבין בעלי מניותיה².

¹ ראו החלטת הממונה מיום 15.8.2005 בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין סונול ישראל בע"מ לבין דלקט, חברה ישראלית לדלק בע"מ, **הגבלים עסקיים**, 5000199.

² ראו והשוו לעניין זה החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל בין מ.א. רויכמן תקשורת בע"מ, מעריב החזקות בע"מ והד ארצי בע"מ, 2003 **הגבלים עסקיים** 3018462.

יוער, כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ד – 2004³, קובעים בסעיף 13(2) להם, כי בהתקיים מספר תנאים, פטור הסוג יחול על כבילות מסוג אי-תחרות בין **מוכר לקונה** הנלוות למיזוג, לתקופה שלא תעלה על **ארבע שנים**. בענייננו, ההסדר הכובל בגינו מבוקש הפטור כולל כבילות אי תחרות הן של המוכרת כלפי הקונה, והן של בעלי מניותיה של המוכרת כלפי הקונה, ושתי הכבילות מבוקשות למשך תקופה של חמש שנים. נוכח משך הזמן של הכבילות ונוכח כבילת בעלי המניות, לא חל בענייננו פטור הסוג הנזכר.

יצוין, כי המיזוג בין יורופ לבין פמי עשוי לקדם את התחרות בשווקי האסיסטנס, אשר כיום מאופיינים בריכוזיות. תוצאתה של עסקת המיזוג בין יורופ לבין פמי הינה הפרדת יורופ – חברת אסיסטנס – ממגדל, חברת הביטוח. הפרדה מבנית זו של חברת שירותי אסיסטנס מבעלותה של חברת ביטוח מתיישבת עם מטרתם של דיני ההגבלים העסקיים להגברת התחרות במשק. הפרדת יורופ ממגדל עשויה להוביל לכך שחברות ביטוח אחרות, זולת מגדל, ירכשו שירותי אסיסטנס מיורופ. זאת בעוד שעובר למיזוג יורופ סיפקה שירותי אסיסטנס למגדל המחזיקה בה, אך לא עלה בידה להיכנס כספקית שירותי אסיסטנס לחברות ביטוח המתחרות עם מגדל. יוצא, כי המיזוג עשוי לגרום לשינוי מבני משמעותי בשוקי האסיסטנס, להורדת הריכוזיות בהם ולהגברת התחרות.

לאור כל האמור לעיל, ומשמצאתי כי אין במיזוג כדי להקים חשש תחרותי, שוכנעתי כי גם כבילת אי התחרות של יורופ ובעלי מניותיה הנלוות למיזוג, אינה מקימה חשש תחרותי. בנסיבות העניין ובנסיבותיו של השוק הרלוונטי, אף תקופת אי-התחרות הארוכה, החורגת מהזמן הנקוב במסגרת פטור הסוג ומשתרעת על חמש שנים, אינה צפויה להקים קושי תחרותי. משכך, מצאתי לנכון לתת פטור כמבוקש.

4. סוף דבר

לאחר שבחנתי את כבילות אי התחרות, כמו גם את השפעתן האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי אין בהן כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק הרלוונטי, כי עיקרן אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין הן כוללות כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקר הסכם המיזוג. לפיכך מצאתי לנכון לפטור כבילות אלה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז אדר, תשס"ז
7 במרץ, 2007